

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 16 Septembrie 1891.

Scólele medii câte le avem sunt departe de a mulțami trebuințele noastre.

Necesități de referințe locale, necesități de alte impregiurări mulți părinți sunt siliți a-și cresce fii lor la institute de învățământ străine, cu limba de propunere germană sau maghiară.

Limba română, deși legea prescrie, că are să se propună ca obiect obligat pentru români, nu se propune, pentru-că nici statul și cu atât mai puțin confesiunile se cred datore a satisface legii.

Ministrul de culte și instrucțiune nu-și sparge capul cu acesta călcare de lege. El caută airea de fectele. Le caută la sala de gimnastică, le caută la bănci, le caută la muzeu și în alte părți.

Nu-i vom strica gustul și ticna pentru aceste indeletniciri. Il vom lăsa să și urmeze cărările, deși ni se face mare nedreptate, deși băștii noștri cresc fără a dobândi cunoștințe din aceea limbă, de care au mai multă necesitate.

Avem noi însă teren în ce privește catechisarea tinerimei noastre la scólele străine. Aici suntem dator ca să facem tot posibilul ca băștii noștri să fie crescuți în spirit religios, în spiritul bisericei noastre și în spiritul aședămintelor ei fundamentale. Trebuie să ne dăm totă silința, ca elevii să aibă ocaziune de a se împreteni cu principiile religiunii noastre crestine ortodoxe. Trebuie să plantăm în fragedele lor inimi de timpuriu sămânța aceea, care mai târziu să aducă fructele alipirei către nemul și legea noastră strămoșască. Trebuie să le dăm ocaziune ca pe lângă adunarea de cunoștințe din alți rami ai instrucțiunii să devină crescini buni și zeloși apărători ai sănții noastre biserice.

Trebuie să aședăm pretutindenea catecheții cu însuflețire pentru biserica noastră, ómeni, cari se cante cu totdeadinsul ca elevii să devină ómeni religioși și morali.

Și fiind că trăim în timpuri grele, în timpuri când tot omul dorește să fie renumerat după munca și osteneța lui, nu ne este permis ca să nu rumpem pentru catecheții noștri ori și cum și ori de unde, câte o mică remunerațiune anuală.

Mai puțin câte pentru cei ce au posturi sistematice în biserica și sunt și altminteră bine situați, — pentru cei ce ne fac servicii în direcțiunea acésta și au lipsă de ajutoriu, nu ne este permis ca să nu le remunerăm ostenețele. Sacrificii poți pretinde dela ómeni mai bine situați, dela ómeni, cari nu au salare fice, dela cei ce trăiesc dela mână până la gură, de pe o și pe altă, nu putem pretinde ca să

ne facă acest serviciu gratuit. Dacă bugetul nu ar ajunge ca să fie împărțit cu ajutoriu în fie-care an, vom trebui să facem îngrijiri ca cel puțin în al doilea an să fie considerat.

După datele statistice, ce le avem, în gimnasii străine sunt preste 500 elevi de ai noștri, ér în total luat scólele de toate categoriile avem considerabila sumă de 6000 elevi.

Acestia nu pot rămâne fără nici o îngrijire în cele ale religiunii. Stêlpul naționalității noastre, tária nemului nostru stă în puterea de resistința ce o vom sci face în faptă pentru esistința. Sunt multe ademenirile multe șóptele și multe ispitele, cari atențază la sufletele acestor odrasle. Casa părintască cu influințele ei binefăcătoare este departe. Mama cu iubirea și caldura ei către legea noastră ușor pôte fi paralizată și nu atât temerea, că vor părăsi legea noastră ne îndemná la scrierea acestor rënduri, cât mai cu sémă grija, ce o avem, ca să nu crescăm fii indiferenți pentru legea noastră. Indiferentismul în cele a le bisericei se resbuna amar. Biserica noastră are necesitate de conlucarea tuturor fiilor ei la desvoltarea și perfecționarea organismului ei.

Ómenii indiferenți pot fi spre mare pagubă pentru noi, și cu deosebire pot fi aceia, cari nu insistă din de ajuns, nu pëtrund în misiunea bisericei, ei cred, că trebile bisericei sunt lucruri, cari privesc numai pe preoți. Odată porniți pre acest drum, ei dacă și nu direct, dar indirect fac mult rău, desmântă pe popor dela jertfele, ce el trebuie să le aducă, împedecă mersul regulat al afacerilor și se pun chiar în calea progresului nostru. De aceea vom stărui cu tot prețul ca catecheții noștri să-și facă datorința, vom împintena acolo unde am observat un feliu de indiferentism și vom lucra cu totdeadinsul, ca să fie remunerați cei ce merită și asudă pentru întărirea religiosității în sucrescința cea tineră, ce se află acum pe bancele scólei.

Ađi numai ocrotiți de biserica aflăm mântuire. Fiilor noștri numai biserica le pôte da pâne. Statul e pentru noi o mamă mașteră, cei de alte confesiuni ne sunt dușmani, sperăm dar ca biserica să ne ocrotască. Și biserica nu pôte ocroti pe aceia, cari aruncă cu petrii în ea, biserica nu pôte adăposti pe aceia, cari nu cunosc aședămintele ei. Și tocmai caci toți suntem avisați la sprijinul și ajutoriu bisericei, e o datorie pentru toți ca să fie fii devotați ai ei, fii zeloși și entusiasmați pentru acésta instituție — unica mântuitoare pentru noi, — în aceste timpuri grele.

supera amar promisiunea cea înșelătoare a guvernului, pe care îl ținuse de cel mai bun amic, totuși nu despara, ei plin de încredere în Dumnezeu, în care și încredința sórtea sa în totă viața se duse la mai multe tipografii spre a-și cânta lucru ca să-și pótă susține viața.

V.

Cine caută află, cine bate i se deschide. După multe întrebări și cercări află și eroul nostru o condițiune într-o tipografie, ca să-și pótă susține viața. Totuși aici nu a încetat suferințele. Era adecă atunci datina, că calfele nóuă trebuiau să plătescă la celea vechi o anumită sumă, carea apoi o beau laolaltă. Firesce Franklin în spiritul seu inocent află datina acésta de imorală și nu voi ale plăti nimica. Pentru denegarea acésta Franklin și atrase asupra și mânia și ura conșóților sei, dar el socoti, că timpul toate le va vindeca.

Însă se înșală Franklin în presupunerea sa, și colegii lui la totă ocaziunea dată îi jucau festa. Astfel în absență îi mestecau literile, îi prăvălia columnele etc. și atâtea îl năcăjiră până în urmă se hotări a le plăti acest tribut, dar totodată le arată și esplică cât de nedrept este plățirea acésta.

În urmă îi succese prin purtarea sa afabilă, prin superioritatea sa în artă și prin spiritul seu conciliant a aduce pre colegii sei la convingerea,

Revista politică.

Un comunicat oficios afirmă, că și bugetul ce s'a statorit pentru anul 1892 arată un crescământ cu tóte, că se va cere urcarea creditului pentru armată cu câte-va milioane. —

Ministrul de finanță Weckerle pregătesce un proiect pentru urcarea dotațiunei ampoliaților de stat.

Proiectul va veni în desbatere încă în sesiunea de tómnă, după desbaterea proiectului de buget. —

Scirile din Viena anunță, că Sêrbia a denunțat coventiunea vamală cu monarhia noastră și tot odată guvernul sêrbesc și esprima dorința că să se începă pertractările pentru o nóuă coventiune.

Sub titlul „confederația balcanică” „Naționalul” din București scrie:

S'a vorbit mult în vremea din urmă de o confederația balcanică; visita făcută de studenții greci, bulgari și sêrbi studenților noștri a reîmprospătat discusiunea acestei idei.

E folositore și realizabilă o confederația balcanică? Acésta e întrebarea, pe care și-o pune totă lumea.

Răspunsul la prima parte a întrebării e neîndoelnic. Pentru micile state din Balcani, o confederația ar fi cel mai mare folos; ele s'ar emancipa de vătămătore înfrurire politică a marilor state europene și ar scăpa de exploatarea lor economică.

Acésta ar fi un câștig imens; în relațiile internaționale confederația s'ar presenta ca un mare stat, care ar puté să tracteze dela egal la egal, cu ori care din marile puteri europene.

La a doua parte a întrebării e mai greu de răspuns.

Neapărat, că tóte țările balcanice au interes să se emancipeze de ingerința puterilor; dar acest interes comun e neutralizat de alte interese contrare.

Sunt cunoscute pretensiunile grecilor, bulgarilor și sêrbilor asupra Macedoniei. Fie-care pretinde, că are drept exclusiv asupra acestei provincii și fie-care ar vrea să și-o aneceseze. Bulgarii susțin, că Macedonia e în maioritate poporată de bulgari; grecii pretind, că totul e grec asolo; sêrbii urmăresc constituirea mării Sêrbii.

Și nu e acesta singurul interes, care desparte pe statele balcanice, sunt multe altele, cari le fac să se dușmănescă.

Acum, se pune întrebarea: dintre interesele contrare, cari le despart și interesul comun de a se emancipa de tutela străină, pe cari le prețuesc mai mult statele balcanice?

Dela deslegarea acestei cestiuni atêrnă realizarea confederației.

că în adevăr acest obicei e imoral. Intraceea pre timpul acela era fôrte lățită beutura berei.

Franklin ca unul ce nu bea altceva fără numai apă și în mănecare trăia fôrte cumpătat, și câștigă în scurt o sumuliță de bani și prin acest eseraplu făcu și pe colegii sei să-l urmeze și prin acésta în urmă atrase stima și atențiunea colegilor sei.

VI.

Diligința și moralitatea lui Benjamin îi câștigă în curând un amic, anume Denham, care i făcu propunerea să se întorcă ambii în America și acolo să facă o întreprindere comercială. Denham ca un om bogat, ce era, i propuse lui Franklin, că el va da la aceea întreprindere suma de lipsă, ér Benjamin pentru un onorar cuviincios va purta socóta și va conduce întreprinderea. Astfel după învoire reciprocă părăsi Franklin Englitera după o petrecere de 18 luni acolo și după-ce și învâtuise spiritul seu cu nóuă cunoștințe și se reîntorse la America, unde ajunse în 11 Octobrie 1726. Indată însă ce ajunse în Philadelphia și primi scirea, că mirésa lui Miss Read l'a părăsit și s'a măritat după altul, ér guvernorul William Keit a abdis de postul seu.

Cea mai mare nenorocire fu însă, că după ce Franklin cu Denham începu întreprinderea și Benjamin cu diligință și stăruiința lui proverbială o

FOIȚA.

Beneamin Franklin.

— După Hoffmann. —

(Urmare.)

Însă cât de amar se înșelă bietul tiner în promisiunile guvernului William Keit. Acesta tot amâna de ađi pre mâne, că îi va da ajutoriu promis și în urmă i dădu nesce recomandățiuni la Londra în loc de bani.

Franklin socoti, că cu acestea recomandări va primi bani în Londra și se pregăti de plecare. Inainte de plecare se logodi însă cu Miss Read, fica proprietariului de case, unde se aședase întâiu, când a fost sosit în Philadelphia.

În 24 Decembre 1724 sosi Franklin, în etate de 18 ani, în superba capitală a imperiului britanic. Plin de încredere pași el în mărêța capitală, dar amar se înșelă! Recomandările guvernului nu avură nici un preț și acum tinerul Franklin se vëdu singur și fără nici un ajutoriu într-o țără străină ce era depărtată sute de mile de patria sa. Un alt tiner cu mai puțin curagiu și încredere în D-șeu ar fi desperat, nu așa însă tinerul nostru. Deși îl

Serisore din munții apuseni.

Viața poporului român din această parte a patriei noastre a format totdeauna un obiect de studiu deosebit atât la ai noștri, cât nu mai puțin și la străini.

Și nu fără oare care titlu de drept a meritat să i se dea atențiunea cuvenită, de oare-ce ea ne și prezintă feliurite forme de tot caracteristice și propriu numai ei. Se știe, că populațiunea de aici atât în privința modului de viață cât și a relațiilor sociale, precum și a produselor genului ei natural și are locurile nu în rândul din urmă, între celelalte populații române.

Studii monografice asupra diferitelor moduri, în care se manifestă viața ei spirituală ar da amănunte foarte interesante, care puse unele lângă altele ni-ar prezenta în un tablou foarte interesant starea culturală a acestei populații. Astfel de studii monografice făcute și în alte părți ni-ar da o iconă fidelă și asupra întregii noastre stări culturale. Ad mitem, că relațiunile de astăzi nu permit o ocupare așa amănunțită, dar de altă parte nu putem să nu nu accentuăm și aceea, că progresul timpului nostru fără scirea și invoirea noastră produce inovații uni în viața poporului și încă inovațiuni, care mult puțin se abat dela baza tradițională, pe care a mers poporul și l conduc pe nesecă cai cu totul noi, ce pot fi foarte periculoase pentru conservarea caracterului nostru național.

Între altele relevăm deocamdată numai un punct, după noi foarte ponderos în respectul acesta și anume, portul nostru național. Mai în fiecare ținut locuit de români portul este deosebit, ceea-ce încă e o dovadă despre spiritul poporului de a individualiza și specifica. Individualizarea și specificarea fiind, după cum e știut, o caracteristică a progresului cultural modern urmând, că și acesta e un semn incontestabil despre aptitudinea noastră culturală.

În timpul mai nou, în unele părți a munților apuseni încep a se face modificări în îmbrăcăminte, dar nu în direcțiunea, în care ar trebui, ci în direcțiune păgubitoare. Știm și noi, că nu pe portul esențial conservări caracterului nostru național, este și el unul din semnele marcante a le naționalității și din punct de vedere al economiei naționale de mare preț, căci părăsind poporul portul său vechi și mestecându-l cu port străin, s'au adoptând chiar unul străin prin această industria noastră de casă decade, diligența și zelul femeii și a bărbatului slabesc, sârăcia și miseria se incuibă, căci marfa străină pretinde parale.

Pe multe locuri se poate observa, că câte unul din generațiunea tineră la reîntorcere dela miliție aduce cu sine datini și moravuri străine și voind el a se arăta mai pre sus decât cei din satul său caută a se și îmbrăca oarecum deosebit și atunci de regulă recurg la portul străin. Acesta este o aparițiune, care se manifestă numai de vre-o câți-va ani și amenință a răpi cu sine și marea mulțime.

Este întrebare acum, oare această inovațiune nu amenință a produce o perturbațiune în sistemul desvoltării noastre? Nu am avea oare datorită de a nu perde din vedere acest punct nu de puțină valoare, în șirul problemelor noastre culturale?

Poate, că se va da ocaziune să gândim puțin și în respectul acesta și vedând pericolul, ce ne amenință din partea acesta, se caută remedii de lipsă.

Bătrânul.

Cronică.

Zarand în Septembrie.

(Din programa gimnasiului gr. or. din Brad — și mai cevași.)

În zilele aceste mi-a venit la mână programa gimnasiului din Brad. Tipărindu-se programa acestui institut abia în o sută de exemplare, cari nu ajung, aproape nici pentru schimbul cu alte institute, de unde se trimet programe; alte persoane, cari poate se interesează și vreau să aibă informațiuni despre starea acestui institut rămâne ca sau pe calea publicității, sau apoi numai din întâmplare să și capete informațiuni.

Din acest motiv, cred că nu sunt superflue câteva date.

Gimnasiul cu începutul anului școlar 1891/92 intră în al 23-lea an al existenței sale. Prelegerile se încep după st. v. 1 Septembrie și se finesc cu 29 Iunie. Examenul cu finea anului trecut s'au ținut în 25 și 26 Iunie; era încheierea excepțional s'a făcut cu 28 Iunie.

La gimnasiu au funcționat prelungă directorul-căpitan încă 4 profesori ordinari și unul provisor.

În anul curent probabil, direcțiunea se va preda unui profesor ordinar, în urma abdicării părintelui ppresbiter tractual — carele a funcționat dela 1881 în cōce și ca director.

Relativ la această reprezentanță gimnasială în 1 Iuliu a aprobat actul alegerei de director, inde-

plinit prin corpul profesoral, în persoană prof. G. Părău.

Numărul orelor de prelegere pe săptămână a fost în: Clasa I 29 ore, clasa II 27 ore, clasa III 27 ore și clasa IV 24 ore.

Scolari înmatriculați au fost în gimnasiu 113 inși în cl. I 33, cl. II 25, cl. III 30, cl. IV 24 și 1 privatist.

După religiiune 102 gr. or. 5 gr. cat. 1 rom. Din numărul total al celor rămași la finalul anului au fost 71 fii de economi, numai 3 de maeștri, 1 de comerciant, 1 de oficial și 32 de alte condițiuni.

După locul nașterii 5, și cinci din Brad.

Din comitatul Hunedorei 57; din alte comitate 46 inși. După progres a raportat din toate studiile calcul de foarte bine 5 inși, de „bine” 17 inși, de „suficient” 63, era „nesuficient” 23 cu totul.

La școala normală clasa III și IV au funcționat 2 învățători ordinari sub direcțiunea par. ppresbiter tractual. Numărul orelor pe săptămână în cl. III 25, era în cl. a IV 26. Numărul orelor de preles în cl. III 23, era în cl. IV 27.

Numărul elevilor înmatriculați 36.

Va să dăcă au frecventat gimnasiul și școala normală 148 tineri.

Elevii dela școala normală au fost toți gr. or. Din Brad au fost 3, din comitatul Hunedorei, 25 din alte comitate 8 inși. — După calculi, 4 cu foarte bine; 11 cu bine; 14 cu suficient; 4 cu nesuficient, 3 au desertat. — Stipendisti au fost 3 inși.

Mijlocele de învățământ:

Biblioteca gimnasială constă din 986 opuri în 1188 volumi și 281 fasciculi în preț de 1834 fl. 34 cr.

În anul expirat biblioteca s'a înmulțit în mod considerabil. S'au cumpărat cărți germane, magiare în preț de 28 fl. v. a. Prin Academia română, și alți autori generoși din România s'au donat la 100 opuri de valoare neprețuieră.

La stăruința corpului didactic s'au pus basă la „fondul morboșilor” pentru elevii morboși. Starea fondului cu finea anului 1890 a fost 563 fl. v. a.

Tot în acest an, pecăt se știe, s'a pus basă și unui „fond de premii”.

Judecând după materialul ce ni se dă în programă, și forma sub care se dă, gimnasiului din an în an se consolidează cu sănătate. Ochiul cetitorului e scutit de anomalii și am putea dăca abuzul ce se poate vedea în programa unui gimnasiu român din Ungaria — unde numele profesorilor încă sunt tipărite magiarsesce d. e. Farkas, Sztan. — Er dacă te uiți la cărțile din bibliotecă, ele sunt în preponderanță străine. Apoi se nu mai dăcem, că străinii sunt fără cruțare față de noi, când și unii din noi abuză, și se înpenză cu pene străine.

Dând câteva date asupra gimnasiului din Brad, nu ne putem reține a nu constata unele lucruri, și a ne exprima unele dorințe credând, că sunt în interesul gimnasiului.

Este o dorință generală ca programa să se tipărească în mai multe exemplare, ca astfel să se poată împărți, fie și pe bani și între membrii reprezentanței gimnasiale, 72 la număr, cari sunt direct interesați, era la alte persoane de influință, să se dăcă trimete gratuit spre a avea informațiuni adevărate. Prin aceasta numai servicii s'ar face gimnasiului.

Pe cât se vede din programă contingentul elevilor la gimnasiu e frumuseț, și a mers crescând începând dela 1884 încōce. Acest contingent însă s'ar putea aproape duplica, căci numai jumătate contingentul îl dă comitatul Hunedorei singur. Populațiunea compactă română din munți, apoi din comitatul Arad, și până pe la Beiuș, încă ar putea să dea un contingent în doi. Ba singur protopresbiteratul Zarand, ar putea să dea acest contingent de 148 tineri. Spre a se mări contingentul la gimnasiu, și pentru-ca mai multă lumină să reverse în sinul populațiunei ar fi absolut de lipsa înființarea clasei I și II normale pe lângă cele 2 existente. Astfel s'ar putea pregăti un contingent mai mare pentru gimnasiu. Sunt mulți părinți și chiar din corpul didactic, cari și dau pruncii la școala magiară din loc, sub cuvânt că nu au învățătoriu bun nici la școala populară din loc, era în școala normală clasa III și IV nu se pot primi începători. Școalele sătesci dau mic contingent petru gimnasiu. Școala normală cu 4 clase bine condusă ar atrage mai multă tinerime la sine. Pun la inima celor competenți, ca să judece neinfluențați asupra lucrului.

Nu e gimnasiu, fără școala normală cel puțin 3 învățători!!

Eremitul.

Varietăți.

* Capela română din Paris, ce se află încă în stare de reparare, se va sfinți în luna lui Decembrie a. c. de către I. P. S. S. metropolitul pri-

mat al României. Ca preot al acestei capele a fost numit diaconul Meletie Dobrescu.

* (Conferințele comune). După cum se raportează din Viena sporirea bugetului armatei va fi de 6 milioane fl. v. a. dintre care 4 milioane cad pe Austria și 2 milioane pe Ungaria.

— Miniștri Szapári și Wekerle au avut mai multe audiențe la Mai. Sa monarhul.

* (Nenorocire.) Joi în 23 l. c. ficiorul primariului comunal din Gurariului, urcându-se în podul șurii, care e plin cu fân și snopi de grâu a căzut jos pe aria, ce era podită. Nenorocitul, despre care se afirmă, a fi fost un om lucrătoriu și onest, a și murit înainte de sosirea medicului din Orlat, carele fără pregetare a plecat pentru oferirea ajutorului medical. Morteia repentină a urmat după constatarea acestuia prin Shock. Avis economilor.

* (Congres sârbesc). Comisiunea congressională s'a întrunit în 23 l. c. în Carloviț și a luat în desbatere proiectul despre organizarea automiei biserice și școlei sârbesci. Se poate că încă în toamna aceasta se se țină un congres sârbesc. —

* (Monarhul nostru în Timișoara.) După pronunțarea preînaltului discurs Maiestatea Sa s'a îndurat pregrătos a ține cerce la Prea Sfințilelor, părinții episcopi și cu mai mulți membrii ai deputațiunii, informându-se despre mersul afacerilor biserice și școlei noastre.

Preste tot notăm, că deputațiunea bisericei noastre a fost primită de Maiestatea Sa cu multă grațiositate și cu părintescă bunăvoință.

Despărțindu-se Maiestatea Sa de deputațiunea bisericei noastre, s'a îndurat pregrătos a exprima cu multă bunăvoință cuvintele: „Me bucur, că ved în giurul meu atâția domni inteligenți din clerul biserice gr. or. române”.

După reîntorcere de la Maiestatea Sa membrii deputațiunei s'au prezentat în corpore din nou la Preșfințilelor, mulțămindu-le pentru bunăvoința cu care au condus biserica la capul statului, și pentru nimeritul mod, în carele au prezentat Maiestății sale omagiile biserice.

Preasfințilelor Lor răspundând membrilor deputațiunei au constatat, că este o prețioasă distincțiune faptul, că Maiestatea Sa și a exprimat bucuria, că vede în giurul său atâția d-ni inteligenți din clerul biserice gr. or. române, ceea ce este o dovadă, că preînaltul tron poartă un viu interes față de progresele făcute în timpul din urmă pentru educațiunea clerului, și deci invită pe membrii deputațiunii, ca luând act de acest fapt îmbucurătoriu, să stăruască a lucra tot mai mult în această direcțiune de atâta importanță pentru desvoltarea ulterioară a bisericei noastre.

După această membrii deputațiunii s'au prezentat în corpore la Sfințenia Sa, părintele patriarch sârbesc Georgiu Brancovici și la P. S. S. părintele episcop al Verșetului Nectarie Dimitrievici. Ambii prelați au primit pe membrii deputațiunii cu multă bunăvoință. În special Preșfinția Sa, părintele episcop al Verșetului răspundând a constatat, că se bucura, vedând în giurul său membrii deputațiunei clerului român, pentru că dorința comună, de carea se fim inspirați este, că fiind fii unei și aceleiași biserice să trăim în armonia frățească, pe carea ni o impune sântele aședămintele ale bisericei noastre greco-orientale.

De asemenea s'au prezentat și membrii deputațiunei clerului sârbesc la Preșfințilelor Lor, părinții episcopi ai bisericei noastre, exprimându-și simțimentele de stimă și venerațiune. „Bis. și Școala”.

* (Farmaciile.) Dela 1 Octobrie începând se vor închide farmaciile la 9 ore seară; ér din Martiu încolo până la finea lui Septembrie la 10 ore.

* (Nouă linii ferate.) Ministrul unguresc de comerț Baroos a dat concesiune pentru construirea următoarelor căi ferate vecinale: Făgăraș — Zernești, Reghinul săsesc — Kezdi-Oșorheiu, cu ramificațiune către pasul Tulgheș și în fine pentru linia vecinală Brașov-Bartolomeu până la Făgăraș.

* (Universitatea din Cluș.) La universitatea din Cluș sunt înscriși până acum 575 ascultători.

* (Un cas tragic.) Cântăreța dela opera de curte din Viena, Maria Wilt, s'a aruncat pe stradă din catul al IV al unei case și a rămas jos mortă. Epistole nu s'au aflat. Bani s'au aflat 1200 fl. și juvaere foarte prețioase. Causa acestei întâmplări nu se știe. Unele faime spun, că a fost puțin alterată la minte, altele că din amor, ér altele, că s'a pierdut din timbrul vocii.

Loterie.

Sâmbătă în 26 Septembrie.

Timișoara:	65	7	20	27	88
Viena:	5	45	18	40	82

Nr. 185.

[160] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Orăștiei se descrie concurs cu termen de 20 de zile dela prima publicare.

1. Simeria (Piski) și Polția mare și mică, cu salariu anual 300 fl., cuartir și lemnele necesare.

2. Petreni, cu salariu anual 100 fl., plătit în 3 rate anuale, un fânău, care e prețuit în 30 fl., și grădina școlii prețuită în 10 fl., cuartir liber și lemnele de foc necesare.

3. Gelmar, cu salariu anual 100 fl., cuartir și lemnele de lipsă de foc.

4. Tămășasa, cu salariu anual 80 fl., cuartir și lemnele de lipsă de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul dintre aceste posturi au a-și așterne suplicele lor instruite conform legilor în vigoare subscrisului oficiu protopresbiteral al Orăștiei (Szászváros) până la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al tractului, Orăștiei, în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Orăștie, 31 August, 1891.

Nicolau Popoviciu,
protopresbiter.

Nr. 449.

(161) 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante în parohiile subsemnate din protopresbiteratul greco-orient. al Bistriței se descrie prin această concurs cu termenul de 15 zile dela prima publicare.

1. Borg-Prund, pentru 2 învățători, cu salariu anual de câte 200 fl., din fondul școlar, câte 3 orgii de lemne și folosința grădinei școlare de 1 jugăr 1471 °□ în părți egale.

2. Ida mare, pentru un învățător cu salariu anual de 200 fl.

3. Blașfalău de jos, pentru un învățător cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne de foc.

Concurenții au a-și instrui suplicele conform legilor din vigoare și ale înainta în termenul susindicat la:

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Bistriței.

Borgo-Bistrița, în 23 August, 1891.

În conțelegere cu comitetele parohiale.

Simion Monda,
protopresbiter

Nr. 559

[168] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci de la școlile din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Sighișorei, se descrie concurs cu termen până la 25 Septembrie v. a.

1. Bundorf, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemnele necesare de foc.

2. Mucundorf, cu salariu anual de 150 fl.

3. Noul-sășesc, cu salariu anual de 150 fl. și lemnele necesare de foc.

4. Teline, cu salariu anual de 200 fl. și anume în bani 100 fl. în vidualii prețuite cu 10 fl. prelângă cuartir și lemne necesare de foc.

5. Saschiz, cu salariu anual de 120 fl. în bani și vidualii în 10 fl. prelângă cuartir și lemnele necesare de foc.

Reflectanții la aceste posturi au a-și așterne cererile lor instruite conform normelor în vigoare, subscrisului oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Sighișora, 31 August, 1891.

Oficiul protopresbiteral al tractului Sighișorei.

Demetriu Moldovan,
adm. protopresb.

Nr. 505

[164] 2—3

CONCURS.

Devenind vacantă parohia de clasa a III-a Bica-română din subscrisul protopresbiterat, prin această se descrie concurs pentru întregirea ei cu termen de 30 zile dela prima publicare în această foie.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit sigur anual de 430 fl.

Doritorii de a ocupa acest post își pot lua informațiune despre starea parohiei și venitele preoțesci dela subscrisul oficiu protopresbiteral, la care sunt de a se așterne și suplicele de concurs, instruite conform normelor în vigoare, până la termenul susindicat.

Oficiul protopresbiteral român gr. or. al Clușului în conțelegere cu respectivul comitet parochial.

Cluș, 17 August, 1891.

Tuliu Roșescu,
adm. protopresb.

Nr. 459.

[167] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante Petrifalău protopresbiteratul Sebeșului, se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post, calculate acum din nou dau suma totală de 401 fl. 30 cr. la an.

În privința emolumentelor se pot trage informațiuni mai detaiate dela oficiul protopresbiteral și comitetul parochial.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile concursuale, instruite conform normelor din vigoare, subscrisului oficiu protopresbiteral, până la termenul susindicat.

Sebeș, 27 August, 1891.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Tipeiu,
protopresbiter.

Nr. 350

[165] 2—3

CONCURS.

Devenind vacante următoarele stipendii și anume:

1. Un stipendiu de 60 fl. v. a. pe an din fundațiunea „Marinovici” pentru studenți de gimnasiu respective școlă reală de aceeași categorie.

2. Un stipendiu de 20 fl. v. a. pe an din fundațiunea „E. D. Bașota” menit pentru gimnasiști, cu preferința celor din munții apuseni sau din fostul district al Năsăudului.

3. Un stipendiu de 50 fl. v. a. pe an din fundațiunea „Dobâca” destinat pentru un gimnast născut în fostul comitat al „Dobâcei”.

4. Un stipendiu de 40 fl. v. a. pe an din fundațiunea „Radu M. Rîurean” pentru studenți la gimnasiu sau școlă reală. Mai departe fiind va cant:

5. Un ajutoriu de 25 fl. v. a. pe an menit pentru un tânăr român, care voiesce a învăța sau învață deja vre-o meserie, dar mai cu samă: rotăria, lemnăria, (bărdășia), făurăria, măsăria, templăria, cismăria, pălărieria, curelăria, șelăria, măsăria agrieolă.

Prin această se descrie concurs.

Cererile au a se înainta „Comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” în Sibiu, până la 15 Octobrie st. n. 1891.

Cererile întrate mai târziu nu se vor considera.

Aspiranții la vre unul din stipendiile amintite sub pt. 1—4 au să accludă la suplicele lor:

a. Carte de botez în orig. sau în copie legalizată.

b. Testimoniu scolastic de pe semestrul II-lea al anului scol. 1890/91.

c. Atestat de frecuentare dela direcțiunea institutului, în care cercetează școlă de present.

d. Atestat de paupertate sau de orfan, dacă concurentul e orfan.

Suplicanții la ajutoriul amintit sub pt. 5 au să prezente următoarele documente:

a. Atestat de botez în orig. sau în copie legalizată.

b. Testimoniu scolastic de cel puțin 4 clase elementare.

c. Contractul încheiat cu măestrul conform §-lui 61 al legii industriale (art. de lege XVII din 1884) în original sau în copia legalizată, și o adeverință dela măiestru despre succesul cu care lucră.

d. Atestat de moralitate dela autoritatea locală.

e. Adeverință dela părinți sau tutori că sunt deciziși a lăsa pe fii sau pupili lor la învățătură până se vor perfecționa pe deplin.

Sibiu, în 18 Septembrie, 1891.

Pentru comitetul asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

G. Barițiu. Dr Ioan Crișianu,
președ. secret. II.

Nr. 304

[163] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante la școlile populare din comunele mai jos înșirate, protopresbiteratul Iliei, se descrie concurs cu termenul până la 25 Septembrie a. c.

1. Băresci cu filia Dumesci, cu salariu 150 fl., cuartir, grădină de legumi și 4 stângini de lemne.

2. Carmăzenesci, cu salariu 100 fl. din repartițiune, cuartir și lemne de foc după trebuință.

3. Cerbia cu filia Pogănesci, cu salariu 112 fl. în bani, 40 măsuri cucuruz și 3 măsuri fasole à 1 fl. 25 cr. = 53 fl. 73 cr. 98 sâni de lemne, din care se se încăldescă și școlă, sania socotită în 25 cr. = 24 fl. 50 cr., la olaltă 190 fl. 25 cr.

Fiitorul învățătoriu, care trebuie să cunoscă și cântările bisericesci, va da ajutoriu în cele cantonale învățătorului acum pensionat, și numai după mărtea acestuia va fi remunerat și pentru acest serviciu din veniturile parohiale.

4. Furcșora, cu salariu de 180 fl., cuartir și grădină de legumi. Învățătoriu va fi tot odată și cantor, având a se presenta înainte de ale-

gere în comună spre a și arăta destăritatea în cântări.

5. Vorța cu filia Valea lungă, cu salariu anual de 200 fl. cuartir în edificiul școlii, grădină de legumi și 4 stângini de lemne, din care se se încăldi și școlă.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste stațiuni au a-și așterne suplicele de concurs instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Iliei în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Ilia, în 2 Septembrie, 1891.

Avram Pécariu,
protopresb.

Nr. 386.

(166) 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante la școlile populare din comunele mai jos înșirate — protopresbiteratul Devei, se descrie concurs cu termen până la 25 Septembrie v. 1891.

1. Batiz, cu salariu anual 150 fl. cuartir și lemne de foc după trebuință.

Fiitorul învățătoriu va avé să conducă și cântările liturgice cu școlarii în dumineci și sârbători.

2. Lelese cu filia Sohodol, cu salariu 300 fl., cuartir și lamne.

Dela concurenții la acest post se recere, ca pre lângă calificațiunea prescrișă se fie și cântăreți buni, având a ține strană în dumineci și sârbători.

3. Têmpa, cu salariu 130 fl., și 30 fl., pentru lemnele trebuincioase la încăldirea salei de învățământ și a odăii sale de locuință, cuartir în edificiul școlii și grădină de legumi.

Și dela reflectanții la acest post se cere să cunoscă cântările bisericesci ca să țină strană în dumineci și sârbători, în care scop vor avé a se presenta în comună înainte de espirarea concursului.

Doritorii de a ocupa vre-una din aceste stațiuni au a-și așterne suplicele de concurs instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Devei, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Deva, în 2 Septembrie, 1891.

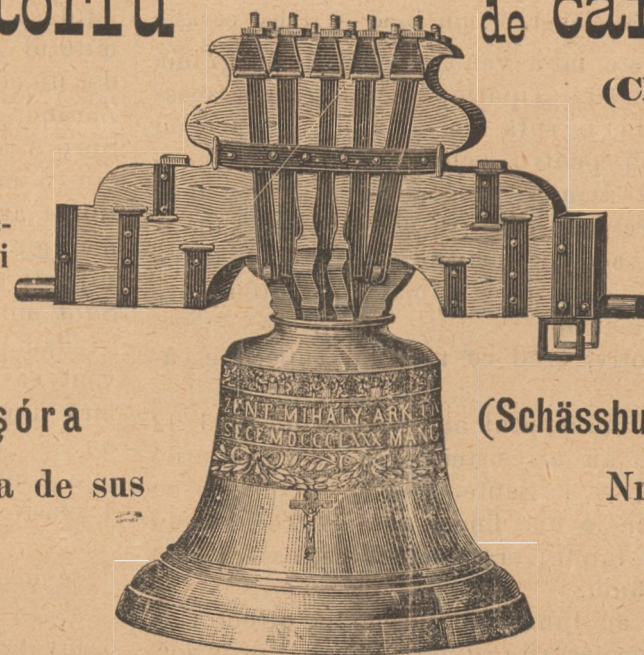
Avram Pécariu,
adm. protopresb.

Mihaile Manchen, vârsătoriu de campane (Clopote)

și de construc-
țiunea cea mai
nouă

în Sighișora

piața de sus

cu sul
sucitoriu

(Schässburg-Segesvár)

Nr. 168

o firmă, ce există dela anul 1822 și se bucură de un renume bun, se recomandă tuturor comunelor bisericesci a lîfera și repară clopote de totă mărimea cu coróna de stejar ori de fer legat, face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau și mai multe clopote cu prefurile cele mai convenabile. Comandele se efectuează și în depărtare. Clopote mai mici sunt în tot timpul gata. Solvirea se va primi și în rate.

[50] 7—12